

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти

і науки, молоді та спорту України

05 листопада 2012 року № 1244

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
“ 13 ” листопада 2012 р.
за № 1902/22214
Керівник реєструючого органу _____
підпис _____

**Умови прийому
до вищих навчальних закладів України у 2013 році**

I. Загальні положення

1.1. У цих Умовах терміни вживаються у такому значенні:

вступне випробування – перевірка рівня знань, умінь та навичок особи з конкурсного предмета, з навчальної дисципліни за програмою вищого навчального закладу, рівня здібностей до певного виду діяльності, що проводиться з метою оцінювання зазначеного рівня для конкурсного відбору до вищого навчального закладу у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступного екзамену, творчого конкурсу або фахового випробування;

вступник – особа, яка подала заяву про допуск до участі в конкурсі до вищого навчального закладу;

єдина державна електронна база з питань освіти (далі – Єдина база) – автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреб фізичних та юридичних осіб;

конкурсний бал – підсумкова сума балів вступника, до якої входять результати оцінювання з конкурсних предметів, творчих конкурсів, фахових екзаменів та інші показники, передбачені цими Умовами та правилами прийому до вищого навчального закладу;

конкурсний відбір – процедура відбору вступників на навчання у вищому навчальному закладі за рейтинговим списком вступників;

конкурсний предмет – навчальний предмет, передбачений цими Умовами, рівень навчальних досягнень з якого враховується при проведенні конкурсного відбору до вищого навчального закладу;

право на зарахування поза конкурсом – право вступника, передбачене нормативно-правовими актами, на зарахування до вищого навчального закладу без участі в загальному конкурсі, що реалізується за умови дотримання вимог, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищого навчального закладу;

право першочергового зарахування – право вступника на зайняття вищої позиції в рейтинговому списку при однаковому з іншими вступниками конкурсному балі;

рейтинговий список вступників – список вступників за черговістю зарахування на навчання відповідно до цих Умов та правил прийому до вищого навчального закладу згідно з чинним законодавством;

творчий конкурс – форма вступного випробування з конкурсного предмета, метою якого є перевірка та оцінювання здібностей особи до творчої діяльності за напрямками (спеціальностями) галузей знань. Переліки конкурсних предметів та творчих конкурсів при вступі наведено у додатках 1 та 2 до цих Умов;

фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, а також для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра, порядок проведення якого (усний або письмовий екзамен з дисципліни (дисциплін), знання з якої (яких) є базовими для здобуття наступного освітньо-кваліфікаційного рівня) визначається правилами прийому до вищого навчального закладу;

цільовий прийом – прийом на навчання на конкурсній основі вступників за цільовими направленнями, виданими відповідно до нормативно-правових актів.

1.2. Ці Умови є обов'язковими для вищих навчальних закладів незалежно від форм власності та підпорядкування. Підставою для оголошення прийому для здобуття вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра є ліцензія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України на надання відповідних освітніх послуг, видана в установленому законодавством України порядку.

1.3. Фінансування підготовки фахівців у вищих навчальних закладах здійснюється:

за рахунок видатків державного та місцевих бюджетів - за державним замовленням;

за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів;

за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб.

1.4. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі, якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень громадянин здобуває вперше.

1.5. Громадянин України має право безоплатно здобувати вищу освіту за другим напрямом (спеціальністю) у державних та комунальних навчальних закладах, якщо він за станом здоров'я втратив можливість виконувати службові чи посадові обов'язки за отриманою раніше кваліфікацією, що підтверджується висновками медико-соціальної експертної комісії.

II. Організація прийому до вищих навчальних закладів

2.1. Організацію прийому вступників до вищого навчального закладу здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом керівника вищого навчального закладу, який є її головою. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженим його керівником.

2.2. Керівник вищого навчального закладу забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі цих Умов, правил прийому до вищого навчального закладу, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

2.3. Вищий навчальний заклад зобов'язаний створити умови для ознайомлення вступників з ліцензією на здійснення освітньої діяльності, сертифікатами про акредитацію відповідного напрямку (спеціальності). Правила прийому, відомості про ліцензований обсяг та обсяг прийому за державним замовленням за кожним напрямом (спеціальністю) та освітньо-кваліфікаційним рівнем, у тому числі про кількість місць, що виділені для вступу поза конкурсом та цільового прийому, повинні оприлюднюватися на інформаційних стендах приймальної комісії і на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу не пізніше другого робочого дня, наступного після затвердження/погодження чи отримання відповідних відомостей.

2.4. Усі питання, пов'язані з прийомом до вищого навчального закладу, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії повинні оприлюднюватися на інформаційних стендах приймальної комісії і на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, як правило, в день прийняття, але не пізніше дня, наступного після прийняття.

2.5. Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу керівником вищого навчального закладу.

2.6. Прийом до вищих навчальних закладів на всі освітньо-кваліфікаційні рівні здійснюється за конкурсом незалежно від форми власності вищого навчального закладу та джерел фінансування навчання.

III. Вимоги до рівня освіти вступників

3.1. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) приймаються особи з повною загальною середньою освітою.

3.2. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти за денною формою навчання приймаються особи з базовою загальною середньою освітою.

3.3. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста приймаються особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста медичного та ветеринарно-медичного спрямувань також приймаються особи з повною загальною середньою освітою.

3.4. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра приймаються особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра або спеціаліста. На навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань також приймаються особи з повною загальною середньою освітою.

3.5. Вищі навчальні заклади мають право приймати на перший курс (зі скороченим терміном навчання) або другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за умови вступу на споріднену спеціальність, яка визначається відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2007 року № 1117 “Про затвердження Державного переліку професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах” та від 20 червня 2007 року № 839 “Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста” і зазначається у правилах прийому до вищого навчального закладу.

3.6. Вищі навчальні заклади мають право приймати на перший курс (зі скороченим терміном навчання) або на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітньо-

кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) за умови вступу на споріднений напрям підготовки, який визначається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 червня 2007 року № 839 “Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста” та зазначається у правилах прийому до вищого навчального закладу.

IV. Правила прийому до вищого навчального закладу

4.1. Правила прийому до вищого навчального закладу розробляються відповідно до законодавства України, у тому числі цих Умов, затверджуються керівником вищого навчального закладу не пізніше 26 листопада 2012 року і погоджуються з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

4.2. Правила прийому до вищого навчального закладу оприлюднюються державною мовою. У разі прийняття рішення місцевою радою щодо використання регіональних мов або мов меншин правила прийому до вищого навчального закладу також оприлюднюються цими мовами і повинні містити, зокрема:

перелік напрямів підготовки (спеціальностей), за якими вищий навчальний заклад оголошує прийом на навчання із зазначенням структурних підрозділів (факультетів, інститутів тощо), на яких ведеться підготовка за кожним напрямом (спеціальністю);

ліцензовані обсяги за кожним напрямом підготовки (спеціальністю) для кожного освітньо-кваліфікаційного рівня з розподілом за структурними підрозділами (факультетами, інститутами тощо), на яких ведеться підготовка;

кількість місць для прийому на навчання зі скороченим терміном за кожним напрямом (спеціальністю) відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня з розподілом за структурними підрозділами (факультетами, інститутами тощо), на яких ведеться підготовка;

порядок і строки прийому заяв і документів (за освітньо-кваліфікаційними рівнями);

порядок проведення вступних екзаменів у передбачених цими Умовами випадках;

порядок обчислення конкурсного бала вступника;

порядок проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра;

порядок подання і розгляду апеляцій на результати вступних екзаменів, що проведені вищим навчальним закладом;

порядок роботи приймальної комісії (дні тижня та години);

кількість місць у гуртожитку та умови надання місць вступникам;
порядок нарахування додаткових балів особам, яким це право надано відповідно до пункту 12.5 розділу XII цих Умов.

4.3. Правила прийому до вищого навчального закладу залежно від статусу, типу та підпорядкування повинні містити:

порядок і строки прийому заяв і документів від іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах;

перелік конкурсних предметів із зазначенням профільних, з яких вступники подаватимуть сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на основі повної загальної середньої освіти;

перелік конкурсних предметів із зазначенням профільних, з яких проводяться вступні випробування для прийому на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста на основі базової загальної середньої освіти;

порядок проведення конкурсного відбору та перелік додаткових показників для вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (магістра);

порядок проходження медичного огляду вступників до вищих навчальних закладів, що проводять підготовку фахівців для галузей, які потребують обов'язкового професійного медичного відбору, або проходження зазначеного огляду в інших медичних установах;

порядок проходження психологічного обстеження, оцінки рівня фізичної підготовки та медичного огляду військово-лікарською (лікарсько-льотною, лікарсько-експертною) комісією вступників до вищих військових навчальних закладів та до військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського, сержантського та старшинського складу для проходження військової служби за контрактом, а також вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту;

порядок та форми проведення творчих конкурсів для вступу на навчання до вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку за напрямами підготовки (спеціальностями) галузей знань, що визначені у додатках 1 та 2 до цих Умов;

значення мінімальної кількості балів з кожного предмета у сертифікаті зовнішнього незалежного оцінювання (вступних екзаменів), з якими вступник може бути допущений до участі в конкурсі або зарахований на навчання поза конкурсом, але не нижче 124 балів з непрофільних та профільних предметів (крім випадків, передбачених абзацами третім та п'ятим пункту 7.1 розділу VII цих Умов).

V. Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

5.1. Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання визначаються правилами прийому до вищого навчального закладу з дотриманням вимог пунктів 5.2-5.10 цього розділу.

5.2. Прийом заяв та документів від вступників на навчання на основі базової або повної загальної середньої освіти на денну форму навчання розпочинається 01 липня.

5.3. Прийом документів від вступників на денну форму навчання на основі повної загальної середньої освіти закінчується 31 липня, крім випадків, передбачених пунктами 5.4 та 5.5 цього розділу.

5.4. Прийом документів від осіб, які вступають на основі повної загальної середньої освіти і мають складати вступні іспити у вищих навчальних закладах відповідно до пунктів 8.1 - 8.4 розділу VIII цих Умов, закінчується 20 липня. Вступні іспити проводяться з 21 до 31 липня включно.

5.5. Прийом заяв та документів від осіб, які для вступу на навчання мають проходити творчі конкурси у вищих навчальних закладах відповідно до пунктів 7.3, 7.5 розділу VII цих Умов, закінчується 20 липня. Творчі конкурси проводяться у декілька сесій з 11 до 31 липня включно.

5.6. Прийом заяв та документів від осіб, які вступають на навчання на основі базової загальної середньої освіти, закінчується 20 липня. Вступні іспити проводяться з 21 до 31 липня включно.

5.7. Рейтинговий список вступників, які вступають на основі повної та базової загальної середньої освіти, із зазначенням рекомендованих до зарахування оприлюднюється не пізніше 12 години 01 серпня.

5.8. Строки прийому заяв та документів на навчання та оприлюднення рейтингового списку вступників, які вступають на навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра (на основі базової або повної вищої освіти), а також зі скороченими термінами навчання відповідно до пунктів 3.5, 3.6 розділу III цих Умов, зазначаються у правилах прийому до вищого навчального закладу.

5.9. Зарахування вступників на денну форму навчання на основі базової та повної загальної середньої освіти відбувається:

за державним замовленням - 11 серпня;

за кошти фізичних та юридичних осіб за умови виконання державного замовлення відповідного напрямку (спеціальності) – не пізніше 25 серпня.

5.10. Строки прийому заяв та документів на навчання без відриву від виробництва (форми навчання: вечірня, заочна, екстернат) визначаються правилами прийому до вищого навчального закладу і становлять не більше 30 днів. Зарахування проводиться не пізніше ніж через 15 днів після завершення прийому заяв та документів, протягом яких проводиться конкурсний відбір.

VI. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до вищих навчальних закладів

6.1. Вступники подають заяву про участь у конкурсному відборі до вищого навчального закладу (далі - заява) в паперовому або в електронному вигляді. Заява в паперовому вигляді подається вступником особисто до приймальної комісії навчального закладу.

6.2. У заяві вступники зазначають напрям (у разі вступу на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра) або спеціальність (у разі вступу на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, спеціаліста, магістра) та форму навчання.

6.3. При поданні заяви в паперовому вигляді вступник пред'являє особисто:

документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

медичну довідку за формою № 086-о;

документ, що посвідчує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон), військовий квиток або посвідчення про приписку (відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»), свідоцтво про народження – для осіб, які за віком не мають паспорта, або інший документ, який засвідчує особу і громадянство.

На вимогу вступника приймальна (відбіркова) комісія засвідчує копію документа державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додатка до нього, сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання.

6.4. До заяви, поданої в паперовому вигляді, вступник додає:

документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього, на особистий вибір - оригінали або копії;

сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти), на особистий вибір оригінали або копії;

копію документа, що посвідчує особу та громадянство;

медичну довідку за формою №086-о або її копію;

шість кольорових фотокарток розміром 3 x 4 см.

Інші документи або їх копії подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами зарахування за відповідними напрямками підготовки (спеціальностями), установленими законодавством, у строки, визначені для прийому документів, не пізніше строку, встановленого пунктами 5.8, 5.10 розділу V цих Умов для прийняття приймальною комісією першого рішення про рекомендування вступників до зарахування.

6.5. Вступники мають право подавати сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, виданий у 2013 році, або сертифікати чи їх дублікати за 2012, або 2011, або 2010, або 2009, або 2008 рік.

6.6. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною (відбірковою) комісією вищого навчального закладу, до якого вони подаються, або в установленому законодавством порядку. Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

6.7. Вступники, зазначені у пунктах 8.1 - 8.4 розділу VIII цих Умов, подають заяву в паперовому вигляді разом з документами, що засвідчують їх право на складання вступних екзаменів у вищому навчальному закладі.

6.8. Заяви в електронному вигляді мають право подати вступники, які бажають взяти участь у конкурсному відборі на основі атестата про повну загальну середню освіту, сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, визначених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів.

6.9. Заява в електронному вигляді подається шляхом заповнення вступником електронної форми в режимі он-лайн. Порядок подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до вищих навчальних закладів затверджено наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 05 листопада 2012 року № 1244.

6.10. Вступник може подати заяву (заяви) в паперовому або в електронному вигляді не більше ніж до п'яти вищих навчальних закладів України та не більше ніж на три напрями підготовки (на три спеціальності) про участь у конкурсному відборі в кожному з вищих навчальних закладів. Факт кожного подання заяви в паперовому вигляді (із зазначенням того, оригінали чи копії документів додані до заяви) реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в Єдиній базі безпосередньо під час прийняття

заяви. Заяви, подані вступниками до приймальних комісій у паперовому вигляді та зареєстровані в Єдиній базі, обробляються приймальними комісіями.

6.11. Вступники, які подають сертифікат з кількістю балів з визначених предметів нижче встановленої цими Умовами та правилами прийому до вищого навчального закладу мінімальної кількості балів, до участі в конкурсному відборі не допускаються і на навчання не зараховуються (крім випадків, передбачених абзацами третім та п'ятим пункту 7.1 розділу VII цих Умов).

6.12. Приймальна комісія здійснює перевірку достовірності даних, поданих вступником для участі в конкурсному відборі, за допомогою Єдиної бази.

Письмове підтвердження адміністратора (розпорядника) Єдиної бази про недостовірність інформації, поданої вступником до вищого навчального закладу, є підставою для прийняття приймальною комісією рішення щодо відмови в участі у конкурсному відборі та зарахуванні на навчання (скасування наказу про зарахування).

6.13. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до вищого навчального закладу.

6.14. Факти ознайомлення вступника з правилами прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідного напрямку підготовки (спеціальності), а також надання ним згоди на оприлюднення результатів зовнішнього незалежного оцінювання (вступних екзаменів) та наявності підстав для вступу поза конкурсом, обробку даних в Єдиній базі фіксуються в заяві вступника і підтверджуються його особистим підписом при поданні заяви для участі в конкурсному відборі.

6.15. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном освітній та/або освітньо-кваліфікаційний рівень, обов'язковою є процедура нострифікації документа про здобутий освітній та/або освітньо-кваліфікаційний рівень, що здійснюється Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України в установленому порядку. Нострифікація цих документів здійснюється протягом першого року навчання.

VII. Організація і проведення конкурсу

7.1. Приймальні комісії вищих навчальних закладів допускають до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі повної загальної середньої освіти, які подають сертифікати зовнішнього

незалежного оцінювання (або їх копії) з відповідних загальноосвітніх предметів:

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста - не нижче 124 балів з конкурсних предметів;

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) – не нижче 124 балів з непрофільних конкурсних предметів та не нижче 140 балів з профільних конкурсних предметів.

Вищий навчальний заклад на окремі напрями (спеціальності) може встановити вищу кількість балів сертифіката з профільних загальноосвітніх предметів, з якими вступник допускається до участі в конкурсному відборі, для зарахування на навчання.

Вищий навчальний заклад за рішенням приймальної комісії допускає до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання вступника, який має кількість балів з одного з непрофільних конкурсних предметів, визначених правилами прийому до вищого навчального закладу, нижче 124 балів, за умови, якщо кількість балів з профільного конкурсного предмета становить не нижче 170 балів.

7.2. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають до вищих навчальних закладів для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань), зараховуються бали сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних екзаменів, творчих конкурсів) з трьох предметів за переліком, наведеним у додатку 1 до цих Умов. Перший та другий предмети є обов'язковими. Третій предмет із зазначених у додатку 1 до цих Умов обирається вступником, крім випадків, коли такий предмет визначено в додатку 1 до цих Умов або рішенням приймальної комісії вищого навчального закладу.

Один або два конкурсних предмети визначаються як профільні.

7.3. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються бали сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання (результати вступних екзаменів, творчих конкурсів) з двох предметів за переліком, наведеним у додатку 2 до цих Умов.

Один конкурсний предмет визначається як профільний.

7.4. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань), конкурсний бал обчислюється шляхом додавання балів сертифіката з конкурсних предметів (вступних екзаменів, творчих конкурсів), середнього бала документа (дodatка до документа) про

повну загальну середню освіту та додаткових балів, передбачених цими Умовами. При цьому середній бал документа про повну загальну середню освіту обчислюється за 12-бальною шкалою з округленням до десятих частин бала та вноситься до Єдиної бази. Оцінки з документа про повну загальну середню освіту, які виставлені за 5-бальною шкалою, враховуються таким чином: “3” відповідає “6”, “4” відповідає “9”, “5” відповідає “12”. Внесений до Єдиної бази за 12-бальною шкалою середній бал автоматично переводиться у 200-бальну шкалу за таблицею відповідності, наведеною в додатку 3 до цих Умов.

7.5. При вступі на навчання на основі повної загальної середньої освіти подання сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання є обов’язковим, крім випадків, передбачених пунктами 8.1 - 8.4 розділу VIII цих Умов.

7.6. При прийомі на навчання на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня для здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста, магістра, а також при прийомі на навчання за скороченими термінами підготовки молодшого спеціаліста, бакалавра перелік показників конкурсного відбору, строки та порядок проведення фахових випробувань визначаються правилами прийому до вищого навчального закладу.

7.7. Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на основі базової та повної вищої освіти конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування, вступного екзамену з іноземної мови та додаткових показників, визначених правилами прийому до вищого навчального закладу.

7.8. Зарахування до екстернату проводиться згідно з Положенням про організацію екстернату у вищих навчальних закладах України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 08 грудня 1995 року № 340, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 січня 1996 року за № 1/1026.

7.9. Для конкурсного відбору осіб, які на основі базової загальної середньої освіти вступають на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зараховуються результати вступних випробувань з двох предметів за переліком, наведеним у додатку 2 до цих Умов. Один конкурсний предмет визначається як профільний.

7.10. Для конкурсного відбору осіб, які на основі базової загальної середньої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, конкурсний бал обчислюється як сума балів результатів творчих конкурсів, вступних екзаменів, середнього бала документа про базову загальну середню освіту та додаткових балів у передбачених цими Умовами випадках. Середній бал документа про базову

середню освіту обчислюється за 12- бальною шкалою з округленням до десятих бала та вноситься до Єдиної бази. Оцінки з документа про базову загальну середню освіту, які виставлені за 5-бальною шкалою, враховуються таким чином: “3” відповідає “6”, “4” відповідає “9”, “5” відповідає “12”.

7.11. Для осіб, які не атестовані з української мови, приймальна комісія за умови наявності педагогічних і науково-педагогічних кадрів може встановлювати вступний екзаме́н з мови, оцінки з якої виставлені в документі про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.

Результат екзамену на основі повної загальної середньої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів, на основі базової середньої освіти - за 12-бальною шкалою і зараховується замість бала сертифіката з української мови та літератури.

7.12. Для осіб, які вступають на освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра за напрямом 6.020303 «Філологія (мови національних меншин)» та вивчали у загальноосвітніх навчальних закладах мови національних меншин (молдавську, кримськотатарську, польську, румунську, угорську, болгарську, новогрецьку, словацьку), приймальна комісія за умови наявності педагогічних і науково-педагогічних кадрів може встановлювати вступний екзаме́н з мови, оцінки з якої виставлені в документі про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.

Результат екзамену оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів і зараховується замість бала сертифіката з іноземної мови.

7.13. Для конкурсного відбору осіб, які вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра, конкурсний бал обчислюється згідно з порядком, визначеним правилами прийому до вищого навчального закладу, та вноситься до Єдиної бази.

VIII. Допуск до участі в конкурсі за результатами вступних екзаменів на основі повної загальної середньої освіти

8.1. Право брати участь у конкурсі за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі або за результатами зовнішнього незалежного оцінювання на їх вибір мають особи з обмеженими фізичними можливостями (інваліди I та II груп, діти-інваліди).

8.2. Право брати участь у конкурсі тільки за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі в разі їх неучасті у рік вступу в незалежному зовнішньому оцінюванні мають:

військовослужбовці Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту, які проходять військову строкову службу, – при вступі

на денну форму навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів;

громадяни України, звільнені зі строкової військової служби в рік вступу до вищого навчального закладу;

військовослужбовці рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, – при вступі на заочну форму навчання;

особи, що мають захворювання, визначені в переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, встановленому Міністерством освіти і науки України та Міністерством охорони здоров'я України, для яких Український центр оцінювання якості освіти не може забезпечити проходження незалежного зовнішнього оцінювання навчальних досягнень.

8.3. Право брати участь у конкурсі за результатами зовнішнього незалежного оцінювання або за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі на їх вибір мають особи, які здобули повну загальну середню освіту у 2007 році і раніше.

8.4. Право брати участь у конкурсі за результатами зовнішнього незалежного оцінювання або за результатами вступних екзаменів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі на їх вибір мають громадяни України, які в рік вступу здобули повну загальну середню освіту за кордоном.

ІХ. Проведення вступних екзаменів та творчих конкурсів

9.1. Для проведення відповідно до пунктів 3.1, 3.2 розділу III цих Умов вступних екзаменів для вступників на основі базової та повної загальної середньої освіти створюються відповідні екзаменаційні комісії. Для проведення фахових випробувань при вступі на навчання на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня створюються фахові атестаційні комісії.

9.2. Результати вступних екзаменів та творчих конкурсів для вступників, які вступають на основі базової загальної середньої освіти, оцінюються за 12-бальною шкалою.

Результати творчого конкурсу оцінюються за 12-бальною шкалою окремо за кожну сесію творчого конкурсу, яких не може бути більше ніж три.

9.3. Результати вступних екзаменів та творчих конкурсів для вступників, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Результати творчого конкурсу оцінюються за 200-бальною шкалою окремо за кожну сесію творчого конкурсу, яких не може бути більше ніж три.

9.4. Програми творчих конкурсів розробляються і затверджуються вищими навчальними закладами не пізніше ніж за чотири місяці до початку прийому документів. Не допускається введення до творчих конкурсів завдань, що виходять за межі зазначених програм. Програми творчих конкурсів обов'язково оприлюднюються на інформаційних стендах приймальної комісії та веб-сайтах вищих навчальних закладів.

9.5. Програми фахових випробувань для вступу на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня розробляються і затверджуються вищими навчальними закладами не пізніше ніж за чотири місяці до початку прийому документів.

9.6. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого правилами прийому мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

Перескладання вступних випробувань не допускається.

9.7. Апеляції на результати вступних екзаменів, що проведені вищим навчальним закладом, розглядає апеляційна комісія цього вищого навчального закладу, склад та порядок роботи якої затверджується наказом його керівника.

Х. Цільовий прийом до вищих навчальних закладів

10.1. Цільовий прийом організується:

відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1159 “Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості”;

відповідно до наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України військовослужбовці військової служби за контрактом рядового, сержантського та старшинського складу, випускники поточного року військового ліцею, військово-морського ліцею та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою зараховуються до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку громадян для проходження військової служби за контрактом на посадах осіб офіцерського, сержантського та старшинського складу.

10.2. Особи, які вступають до вищих навчальних закладів на підготовку за державним замовленням на умовах цільового прийому згідно з установленими квотами, додають направлення, видане відповідними органами освіти Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних,

Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (для закладів I - II рівнів акредитації - відповідними органами освіти районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій), а також міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади.

10.3. Установлена квота не повинна перевищувати 75 відсотків обсягу державного замовлення на підготовку фахівців з кожної спеціальності у вищих сільськогосподарських, 50 відсотків – у вищих педагогічних та у вищих навчальних закладах залізничного транспорту, митної служби і 25 відсотків – в інших вищих навчальних закладах.

10.4. Учасники цільового прийому зараховуються на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста, бакалавра (спеціаліста, магістра медичного та ветеринарно-медичного спрямувань) за окремим конкурсом. Конкурс відбувається відповідно до конкурсного бала, визначеного на загальних засадах для цієї категорії вступників.

10.5. Особи, які не зараховані на цільові місця за окремим конкурсом, можуть брати участь у конкурсі відповідно до конкурсного бала загального рейтингового списку.

XI. Зарахування за співбесідою

11.1. За результатами співбесіди до вищого навчального закладу зараховуються особи, яким Законом України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” надано таке право.

11.2. Програму співбесіди із зазначеними категоріями осіб затверджує голова приймальної комісії.

11.3. Особи, які за результатами співбесіди не рекомендовані до зарахування на навчання і які подали сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів з результатами, не нижчими передбачених правилами прийому, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах.

XII. Зарахування вступників на основі базової та повної загальної середньої освіти, які досягли визначних успіхів у вивченні профільних предметів

12.1. Зараховуються до вищого навчального закладу відповідно до розділу XV цих Умов за умови подання сертифіката (сертифікатів) зовнішнього незалежного оцінювання з кількістю балів не нижче мінімального рівня для допуску до участі в конкурсному відборі учасники

міжнародних олімпіад за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки, для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони брали участь у міжнародній олімпіаді.

12.2. Призерам (особам, нагородженим дипломами I – III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів до конкурсного бала при вступі на основі повної загальної середньої освіти зараховується додатковий бал за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки, для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони є призерами, у тому числі:

інформатика – при вступі на напрями: «прикладна математика», «інформатика», «системний аналіз», «комп'ютерні науки», «комп'ютерна інженерія», «програмна інженерія»;

інформаційні технології – при вступі на напрями: «прикладна математика», «інформатика», «системний аналіз», «комп'ютерні науки», «комп'ютерна інженерія», «програмна інженерія», «системна інженерія», «автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»;

трудове навчання – при вступі на напрями: «технологічна освіта», «професійна освіта»;

основи економіки – при вступі на напрями (спеціальності) галузі знань «економіка та підприємництво» та напрями «міжнародні економічні відносини» і «міжнародний бізнес»;

основи правознавства – при вступі на напрями (спеціальності) галузі знань «право» та напрям «міжнародне право»;

історія – при вступі на напрями (спеціальності): «дошкільна освіта», «початкова освіта», «корекційна освіта» (за нозологіями), «соціальна педагогіка» та напрями (спеціальності) галузей знань: «культура», «мистецтво», «гуманітарні науки», «соціально-політичні науки», «журналістика та інформація», «соціальне забезпечення»;

екологія – при вступі на напрями (спеціальності), для яких профільними визначено предмети «біологія», «хімія»;

педагогіка і психологія – при вступі на напрями (спеціальності) галузей знань «педагогічна освіта» та «соціально-політичні науки»;

астрономія – при вступі на напрям «астрономія».

Призерам III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України зараховується додатковий бал за умови відповідності секції, по якій вступник брав участь у конкурсі-захисті, напряму підготовки (спеціальності) згідно з додатком 1 до цих Умов.

12.3. Величина додаткового бала встановлюється:

особам, нагородженим дипломами I ступеня, – 50 балів;

особам, нагородженим дипломами II ступеня, – 40 балів;

особам, нагородженим дипломами III ступеня, – 30 балів.

Додатковий бал зараховується лише за одною з перелічених вище підстав.

12.4. Норма, визначена пунктами 12.1, 12.2 цього розділу, поширюється на учасників міжнародних олімпіад, призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад та призерів III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України, що відбулися у поточному навчальному році, за переліком, визначеним наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

12.5. Особам з числа професійно орієнтованої молоді, які в рік вступу закінчили підготовчі курси (відділення, факультети довузівської підготовки) вищого навчального закладу, для вступу на основі повної загальної середньої освіти до цього вищого навчального закладу для навчання на природничо-математичних та інженерно-технічних напрямках підготовки (спеціальностях), визначених у додатку 4 до цих Умов, при вступі на відповідний напрям (спеціальність) даного вищого навчального закладу додається до 20 балів (до 2 балів – при вступі на основі базової середньої освіти) за результатами підсумкової атестації.

12.6. Норма, визначена пунктом 12.5 цього розділу, поширюється на підготовчі курси, відділення, факультети довузівської підготовки вищих навчальних закладів, які мають ліцензію на здійснення підготовки до вступу до вищих навчальних закладів, обсяг навчальних годин яких становить не менше 150 аудиторних годин та термін навчання – не менше трьох місяців.

12.7. Значення додаткового бала, визначеного пунктом 12.5 цього розділу і нарахованого особам за результатами навчання, оприлюднюється приймальною комісією навчального закладу до початку прийому заяв про допуск до участі в конкурсі.

ХІІІ. Зарахування поза конкурсом

13.1. Зараховуються поза конкурсом:

особи, яким відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" надано таке право;

діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, а також особи з їх числа віком від 18 до 23 років відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 1994 року № 226 "Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування" (зі змінами);

інваліди I та II груп та діти-інваліди віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраним напрямом (спеціальністю), відповідно до Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні";

особи, яким відповідно до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” надане таке право;

особи, яким відповідно до Закону України “Про підвищення престижності шахтарської праці” надане таке право;

діти, чиї батьки загинули або стали інвалідами на вугледобувних підприємствах, при вступі на навчання за гірничими спеціальностями відповідно до Указу Президента України від 19 травня 1999 року № 524 “Про державну допомогу дітям, які вчаться за гірничими спеціальностями і чиї батьки загинули або стали інвалідами на вугледобувних підприємствах”;

діти військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, працівників правоохоронних органів, які загинули під час виконання службових обов’язків, відповідно до Указу Президента України від 21 лютого 2002 року № 157 “Про додаткові заходи щодо посилення турботи про захисників Вітчизни, їх правового і соціального захисту, поліпшення військово-патріотичного виховання молоді”;

члени сімей шахтарів та гірничорятувальників, які загинули внаслідок аварії на орендному підприємстві “Шахта імені О.Ф. Засядька”, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 січня 2008 року № 6 «Деякі питання соціального захисту членів сімей загиблих шахтарів та гірничорятувальників»).

13.2. Кількість місць для осіб, визначених у пункті 13.1 цього розділу, встановлюється прийнятною комісією вищого навчального закладу за погодженням з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту і не повинна бути більше 25 відсотків від обсягу державного замовлення з кожного напрямку (спеціальності), доведеного вищому навчальному закладу, але не менше одного місця. Зарахування відбувається за конкурсом відповідно до конкурсного бала вступника.

13.3. Особи, які належать до категорій, зазначених у пункті 13.1 цього розділу, які не рекомендовані до зарахування на навчання і які подали сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів з результатами, не нижчими передбачених правилами прийому, мають право брати участь у конкурсі на загальних підставах, відповідно до конкурсного бала.

XIV. Право на першочергове зарахування

14.1. Право на першочергове зарахування до вищих навчальних закладів мають:

особи, яким відповідно до Закону України “Про охорону дитинства” надано таке право;

особи, яким відповідно до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” надане таке право при вступі до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів;

особи, яким відповідно до Закону України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” надано таке право;

особи, яким відповідно до Указу Президента України від 21 лютого 2002 року № 157 “Про додаткові заходи щодо посилення турботи про захисників Вітчизни, їх правового і соціального захисту, поліпшення військово-патріотичного виховання молоді” надано таке право;

особи, яким відповідно до Указу Президента України від 12 вересня 2007 року № 849 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 04 вересня 2007 року “Про основні напрями фінансового забезпечення заходів щодо підвищення життєвого рівня населення у 2008 році” надано таке право;

випускники старшої школи (повна загальна середня освіта), нагороджені золотою або срібною медаллю, при вступі на основі повної загальної середньої освіти;

випускники основної школи, які мають свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою (при вступі на навчання на основі базової загальної середньої освіти);

вступники, яким це право визначено правилами прийому до вищого навчального закладу.

14.2. Це право надається за інших рівних умов за черговістю, визначеною пунктом 14.1 цього розділу.

XV. Формування та оприлюднення рейтингового списку вступників

15.1. Список вступників, які мають цільове направлення, впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого відповідно до рейтингового списку без урахування категорій вступників, визначених у розділах XI - XIV цих Умов.

15.2. Рейтинговий список вступників формується за категоріями в такій послідовності:

вступники, які мають право на зарахування поза конкурсом;

вступники, рекомендовані до зарахування за результатами співбесіди;

учасники міжнародних олімпіад;

вступники, які зараховуються за конкурсом.

До рейтингового списку не включаються вступники, рекомендовані до зарахування на місця цільового прийому.

15.3. У межах кожної зазначеної в пункті 15.2 цього розділу категорії рейтинговий список впорядковується:

за конкурсним балом від більшого до меншого;

з урахуванням права на першочергове зарахування при однаковому конкурсному балі в порядку додержання підстав для його набуття.

15.4. У рейтинговому списку зазначаються:
прізвище, ім'я та по батькові вступника;
конкурсний бал вступника;
наявність підстав для вступу поза конкурсом;
наявність підстав для вступу за результатами співбесіди з відміткою про результати співбесіди;
наявність права на першочергове зарахування.

15.5. Рейтингові списки вступників формуються приймальною комісією з Єдиної бази та оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальних комісій (у межах ліцензованого обсягу) та веб-сайтах вищих навчальних закладів (усіх вступників) із зазначенням категорій списку. Ці списки оновлюються при внесенні змін протягом строку проведення етапів конкурсного відбору.

XVI. Надання рекомендацій для зарахування

16.1. Приймальна комісія приймає рішення щодо рекомендацій до зарахування на навчання на місця державного замовлення вступників, які перебувають на найвищих позиціях рейтингового списку. Формування списків рекомендованих до зарахування вступників здійснюється приймальною комісією в Єдиній базі у межах обсягу державного замовлення, а за його відсутності – у межах ліцензійного обсягу. Рекомендації до зарахування вступників на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб надаються після завершення зарахування вступників на місця державного замовлення.

16.2. Приймальна комісія приймає рішення про рекомендування до зарахування на навчання на місця державного замовлення у три етапи: у перший, п'ятий та восьмий дні після останнього дня прийому заяв.

16.3. Рішення приймальної комісії про рекомендування до зарахування оприлюднюється в день його прийняття не пізніше 12-ї години.

16.4. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стендах приймальних комісій вищих навчальних закладів.

Рішення приймальної комісії про рекомендацію до зарахування також розміщується на веб-сайті вищого навчального закладу.

Рекомендованим до зарахування вступникам можуть надсилатись повідомлення засобами електронного та мобільного зв'язку відповідно до правил прийому до вищого навчального закладу.

16.5. За рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення приймальна комісія вищого навчального закладу розглядає питання про можливість зарахування до вищих навчальних закладів понад державне замовлення за результатами співбесіди з правом навчання за місцем проживання інвалідів, які неспроможні відвідувати навчальний заклад, а також створює умови для проходження ними курсу навчання за екстернатною формою.

XVII. Реалізація права вступників на вибір місця навчання

17.1. Особи, які подали заяви в паперовому вигляді та беруть участь у конкурсному відборі, впродовж кількості днів, визначеної пунктами 18.1, 18.2 розділу XVIII цих Умов, після прийняття рішення про рекомендування до зарахування зобов'язані виконати вимоги для зарахування на місця державного замовлення: подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів, до приймальної комісії вищого навчального закладу, (відбіркової) комісії структурного підрозділу вищого навчального закладу.

Особи, які подали заяви в електронному вигляді та беруть участь у конкурсному відборі, впродовж кількості днів, визначеної пунктами 18.1, 18.2 розділу XVIII цих Умов, після прийняття рішення про рекомендування до зарахування зобов'язані визначитись з обранням вищого навчального закладу, напряму (спеціальності), підписати власну електронну заяву, роздруковану у приймальній комісії обраного вищого навчального закладу, та подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищого навчального закладу (при зарахуванні на місця державного замовлення або за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів), або пред'явити особисто оригінали зазначених документів (при зарахуванні на місця, що фінансуються за кошти фізичних, юридичних осіб) та подати їх копії за умови зберігання оригіналів вищезазначених документів у вищому навчальному закладі за місцем навчання за державним замовленням або за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів.

17.2. При вступі вступника для одночасного навчання за двома освітньо-професійними програмами за напрямами підготовки або спеціальностями (в одному або різних вищих навчальних закладах за різними формами навчання) оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, додатка до нього державного зразка, а також оригінали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання зберігаються у вищому навчальному закладі за місцем навчання за державним замовленням

або за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів протягом усього строку навчання. При одночасному навчанні за двома освітньо-професійними програмами за напрямками або спеціальностями за місцем навчання за кошти фізичних, юридичних осіб зберігаються завірені копії документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень державного зразка та додатка до нього, копії сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання. Зазначені копії документів зберігаються у вищому навчальному закладі протягом строку навчання разом з оригіналом довідки вищого навчального закладу, у якому зберігаються оригінали документів. Довідка видається на вимогу студента вищим навчальним закладом, у якому зберігаються оригінали вищезазначених документів.

17.3. Особи, які в установлений строк не подали до приймальної (відбіркової) комісії оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів (не виконали вимог для зарахування), втрачають право зарахування на навчання за державним замовленням, а також на навчання за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів.

XVIII. Коригування списку рекомендованих до зарахування

18.1. Після завершення першого встановленого строку вибору вступниками місця навчання (чотири календарних дні після оприлюднення першого списку рекомендованих до зарахування) приймальна комісія вищого навчального закладу:

здійснює коригування списку осіб, рекомендованих для зарахування, з одночасним внесенням відповідних відомостей до Єдиної бази;

приймає рішення про зарахування вступників, які були рекомендовані та виконали вимоги для зарахування (подали оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів, до приймальної (відбіркової) комісії вищого навчального закладу);

анулює надані раніше рекомендації вступникам, які не виконали вимог для зарахування (не подали оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів, до приймальної (відбіркової) комісії вищого навчального закладу);

у разі наявності вакантних місць надає рекомендації до зарахування особам з числа вступників, які не отримували рекомендацію раніше, відповідно до рейтингових списків за кожним напрямом підготовки (спеціальністю).

18.2. Після оприлюднення другого (05 серпня) та третього (08 серпня) списків вступників, рекомендованих до зарахування, встановлюється по три дні для виконання вступниками вимог для зарахування. Коригування списків рекомендованих для зарахування вступників відбувається відповідно до пункту 18.1 цього розділу. Рекомендовані до зарахування вступники, які у строки, визначені пунктами 18.1 і 18.2 цього розділу та правилами прийому до вищого навчального закладу, не подали до приймальної (відбіркової) комісії оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених цими Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів, втрачають право зарахування на навчання за державним замовленням, а також на навчання за рахунок державних пільгових довгострокових кредитів.

18.3. Після виконання вступниками всіх вимог для зарахування на навчання за державним замовленням у визначених обсягах формуються списки рекомендованих для зарахування на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб.

Вступники, у яких було анульовано рекомендацію для зарахування на місця державного замовлення, можуть бути рекомендовані до зарахування на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб.

Строки виконання умов для зарахування за кошти юридичних та фізичних осіб встановлюються приймальною комісією вищого навчального закладу, але не пізніше 25 серпня.

18.4. Оприлюднення списків рекомендованих для зарахування здійснюється відповідно до розділу XVI цих Умов.

XIX. Наказ про зарахування

19.1. Накази про зарахування на навчання видаються керівником вищого навчального закладу на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються приймальною комісією в Єдиній базі відповідно до рейтингового списку вступників, списків вступників, рекомендованих для зарахування за формами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 року № 384, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 травня 2012 року за № 711/21024, та оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії і веб-сайті вищого навчального закладу у вигляді списку зарахованих.

19.2. Накази про зарахування на навчання надсилаються до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

19.3. Рішення приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване приймальною комісією лише за письмовою заявою вступника або в разі виявлення порушень законодавства з боку вступника, передбачених пунктом 23.4 розділу XXIII цих Умов.

Питання про відрахування вступника за власним бажанням та повернення йому оригіналів документів розглядається в день подання вступником письмової заяви. На звільнені при цьому місця може проводитись додаткове зарахування за конкурсом осіб, які подали сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання (успішно склали вступні випробування), у цьому вищому навчальному закладі відповідно до конкурсного бала.

19.4. Рішення щодо зарахування вступника з оплатою його навчання за рахунок державного пільгового довгострокового кредиту приймається за заявою вступника, що подається до приймальної комісії, на підставі результатів участі у конкурсі відповідно до встановленої вищому навчальному закладу квоти.

19.5. Рішення щодо зарахування вступника на навчання за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб приймається за заявою вступника, що подається до приймальної комісії, на підставі результатів участі у конкурсі відповідно до рейтингового списку вступників.

XX. Особливості прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства у вищих навчальних закладах України

20.1. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законом України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” (із змінами), Указами Президента України від 25 березня 1994 року № 112 “Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації” та від 03 червня 1994 року № 271 “Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова”, постановами Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року № 136 “Про навчання іноземних громадян в Україні” (із змінами) та від 05 серпня 1998 року № 1238 “Про затвердження Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів”. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання на підставі направлень Міністерства освіти і науки, молоді та спорту в межах обсягу державного замовлення.

20.2. Закордонні українці, які отримали направлення на навчання від українських національно-культурних товариств, при вступі до вищих навчальних закладів України користуються такими самими правами на здобуття освіти, що й громадяни України, у тому числі при вступі на навчання за державним замовленням. Вони беруть участь у конкурсі щодо зарахування на таких самих підставах, як і громадяни України.

20.3. Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти, крім права на здобуття вищої освіти за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

20.4. Іноземці, які здобули повну загальну середню освіту у закордонних школах з вивченням української мови, та закордонні українці приймаються до вищих навчальних закладів України за співбесідою з предметів, передбачених правилами прийому до вищого навчального закладу для вступу на напрям підготовки (спеціальність), у межах установлених квот за рекомендаціями національних культурних українських товариств або дипломатичних установ України за кордоном.

20.5. Строки виконання умов для зарахування іноземців, які вступають відповідно до доведених вищому навчальному закладу квот, а також які вступають на підставі договорів, укладених вищими навчальними закладами з юридичними та фізичними особами, встановлюються приймальною комісією, але не пізніше 01 листопада 2013 року.

XXI. Особливості прийому до вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів), інших вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців для Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Міністерства надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби

21.1. Особливості прийому (відбору) до вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів), інших вищих навчальних закладів щодо підготовки громадян для проходження подальшої служби за контрактом на посадах офіцерського (сержантського, старшинського) або начальницького складу, а також внесення/невнесення даних до Єдиної бази визначаються нормативно-правовими актами центральних органів виконавчої влади, які мають у підпорядкуванні такі заклади, за погодженням з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

21.2. Строки прийому документів вступників на денну форму навчання для вступу на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку громадян для проходження військової служби за контрактом на посадах осіб офіцерського, сержантського та старшинського складу, визначаються Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та центральними органами виконавчої влади, які мають у підпорядкуванні такі заклади.

21.3. Вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян для проходження військової служби за контрактом на посадах осіб офіцерського, сержантського та старшинського складу у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, приймають на навчання за відповідними програмами підготовки осіб, які мають повну загальну середню освіту та відповідають установленим вимогам проходження військової служби.

21.4. Вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів приймають на навчання військовослужбовців військової служби за контрактом рядового, сержантського та старшинського складу за окремим конкурсом на місця державного замовлення для підготовки фахівців за напрямками освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, що визначаються щороку Міністерством оборони України та Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

21.5. Вступники з числа осіб, які не є військовослужбовцями, що виявили бажання вступити до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку громадян на посади осіб офіцерського складу для проходження військової служби за контрактом, для оформлення особової справи кандидата на навчання подають заяву до районного (міського) військового комісаріату за місцем проживання у період з 01 січня до 01 червня року вступу. Вступники з числа військовослужбовців подають рапорт за командою з 01 лютого до 01 квітня року вступу.

XXII. Додаткове зарахування до вищих навчальних закладів та зберігання робіт вступників

22.1. Особи, які без поважних причин не приступили до занять протягом 10 днів від дня їх початку, відрховуються з вищого навчального закладу. На звільнені місця державного замовлення може проводитись додаткове зарахування за конкурсом осіб, які вступали до цього вищого навчального закладу на цей напрям підготовки (спеціальність). На вакантні місця ліцензованого обсягу, що фінансуються за кошти фізичних і юридичних осіб, може проводитись додаткове конкурсне зарахування осіб,

які вступали до цього або до іншого вищого навчального закладу на той самий напрям підготовки (спеціальність) і не були зараховані, за умови подання ними оригіналів документів.

22.2. Роботи вступників, виконані ними на вступних екзаменах, творчих конкурсах, фахових випробуваннях, співбесідах, які не прийняті на навчання, зберігаються протягом одного року, потім знищуються, про що складається акт. Якщо такий вступник рекомендований до зарахування до іншого навчального закладу за результатами поточних вступних екзаменів, то його вступні роботи надсилаються до цього вищого навчального закладу за відповідним запитом.

XXIII. Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до вищих навчальних закладів

23.1. На засіданні приймальної комісії мають право бути присутніми представники засобів масової інформації не більше двох осіб від одного засобу. Правилами прийому до вищого навчального закладу може бути визначено порядок акредитації журналістів у приймальній комісії.

23.2. Громадські організації можуть звернутися до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України із заявою про надання їм права вести спостереження за роботою приймальних комісій. Громадські організації, яким таке право надано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, можуть направляти на засідання приймальних комісій своїх спостерігачів. Приймальні комісії зобов'язані створити належні умови для присутності громадських спостерігачів на своїх засіданнях, а також надати їм можливість ознайомлення з документами, що надаються членам комісії, до засідання.

23.3. Голова приймальної комісії, як правило, оголошує про засідання комісії не пізніше дня, що передує дню засідання, в особливих випадках – не пізніше ніж за три години до початку засідання. Оголошення разом із проектом порядку денного засідання оприлюднюється.

23.4. Подання вступником недостовірних персональних даних, недостовірних відомостей про наявність права на зарахування поза конкурсом, права на першочергове зарахування, права на зарахування за співбесідою, про здобуту раніше освіти, про участь в олімпіадах та конкурсах Малої академії наук України, про проходження зовнішнього незалежного оцінювання є підставою для відрахування студента.

23.5. Інформування громадськості про подання заяв на вступ до вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації здійснюється за даними Єдиної бази із зазначенням категорій вступників відповідно до розділів X-XIV цих Умов, зокрема в інформаційній системі «Конкурс».

Приймальні комісії зобов'язані подавати у встановленому порядку отримані від вступників відомості до Єдиної бази із зазначенням категорій вступників відповідно до розділів X-XIV цих Умов.

Директор Департаменту
вищої освіти

Ю.М. Коровайченко